

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร มีวัตถุประสงค์ วิธิดำเนินการวิจัย สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ที่ประสบความสำเร็จ
3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

วิธิดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยแบ่งการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

ในการได้มาของข้อมูลสภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษา คือ การสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 5 คน ผู้ปฏิบัติงานในด้านที่เกี่ยวกับการดำเนินงานจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ จำนวน 7 คน ผู้นำชุมชนที่เป็นผู้ใช้บริการห้องน้ำสาธารณะ จำนวน 5 คน รวมทั้งหมด 17 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยนำมาตรฐานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเข้าไปประสานงานกับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ นัดหมายผู้ให้ข้อมูล กำหนดวันเวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์ข้อมูล และทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 1 - 15 พฤษภาคม 2553 จนครบจำนวนผู้ให้ข้อมูล และบันทึกข้อมูลในแบบสัมภาษณ์

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาทั้งหมดตรวจสอบความสมบูรณ์ หากยังไม่สมบูรณ์สัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพิ่มเติม นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไปวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละและพรรณนาวิเคราะห์

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ที่ประสบความสำเร็จ

ในการได้มาของข้อมูลการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ที่ประสบความสำเร็จ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษา คือ การสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 10 คน ผู้ปฏิบัติงานในด้าน ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานจัดบริการห้องน้ำสาธารณะที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 7 คน รวมทั้งหมด 17 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยนำผลจากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเข้าไปประสานงานกับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้รับผิดชอบ ในการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กำแพงเพชร ที่ประสบความสำเร็จ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์นัดหมายผู้ให้ ข้อมูล กำหนดวันเวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์ข้อมูล และทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ระหว่าง วันที่ 24 - 29 พฤษภาคม 2553 จนครบจำนวนผู้ให้ข้อมูล และบันทึกข้อมูล ในแบบสัมภาษณ์

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาทั้งหมดตรวจสอบความสมบูรณ์ หากยังไม่สมบูรณ์สัมภาษณ์ เก็บข้อมูลเพิ่มเติม นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไปวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หากค่าร้อยละและ พรรณนาวิเคราะห์

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาเพื่อหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

ในการได้มาของแนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษา 2 ขั้นตอน คือ การ สัมภาษณ์ และแบบสอบถาม

1. การสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 5 คน ผู้ปฏิบัติงานใน ด้านที่เกี่ยวกับการดำเนินงานจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ จำนวน 4 คน ผู้นำชุมชนที่เป็น ผู้ใช้บริการห้องน้ำสาธารณะจำนวน 5 คน ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสาธารณสุข จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อหาแนวทางพัฒนา การดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กำแพงเพชร โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการ ห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเข้าไปประสานงานกับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้รับผิดชอบใน การดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กำแพงเพชร เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ นัดหมายผู้ให้ข้อมูลกำหนดวันเวลา

และสถานที่ในการสัมภาษณ์ข้อมูล และทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 5 - 12 มิถุนายน 2553 จนครบจำนวนผู้ให้ข้อมูล และบันทึกข้อมูลในแบบสัมภาษณ์

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาทั้งหมดตรวจสอบความสมบูรณ์ หากยังไม่สมบูรณ์สัมภาษณ์ เก็บข้อมูลเพิ่มเติม นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไปวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หากค่าร้อยละและ พรรณนาวิเคราะห์

2. แบบสอบถาม

เพื่อสอบถามความคิดเห็นกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำ สาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 350 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ในการศึกษาแนวทาง จำนวน 350 คน ระหว่าง วันที่ 5 - 12 มิถุนายน 2553 เพื่อแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน การจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยสรุปแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในคอมพิวเตอร์ เพื่อ หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สรุปการวิจัยเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

1.1 สภาพการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สรุปได้ดังนี้

1.1.1 สภาพการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นด้านลักษณะอาคาร สรุปได้ดังนี้ มีการดำเนินงานให้ห้องน้ำสำนักงานมีลักษณะอาคารที่

มั่นคง แข็งแรง ผนัง เพดาน และประตูให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้และมีความสะอาดห้องนี้ สำนักงานมีสถานที่ตั้งที่ไม่อยู่ในที่ลับตา อยู่ในบริเวณที่ปลอดภัย มีทางเข้าออกสะดวก ในส่วนของห้องน้ำผู้พิการ อยู่ในระหว่างกำลังดำเนินการให้มีสุขภัณฑ์สำหรับผู้พิการ

1.1.2 สภาพการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านแสงสว่าง สรุปได้ดังนี้ ในเรื่องการดำเนินการให้ห้องน้ำสำนักงานมีแสงสว่างตามมาตรฐานขั้นพื้นฐาน มีการดำเนินการให้มีไฟฟ้าส่องสว่างทั้งภายในและภายนอกห้องน้ำ และเนื่องจากเป็นห้องน้ำที่อยู่ภายในสำนักงานที่ไม่มีการออกแบบให้มีระบบแสงสว่างเพื่อช่วยในกาประหยัดพลังงาน

1.1.3 สภาพการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการระบายอากาศ สรุปได้ดังนี้ ในเรื่องการดำเนินการให้ห้องน้ำสำนักงานมีการออกแบบให้ระบบการถ่ายเทอากาศเพื่อลดการเกิดกลิ่นอับ ดำเนินการโดยให้มีพัดลมดูดอากาศและช่องระบายอากาศ และไม่มีการดำเนินการให้ห้องน้ำสำนักงานมีการออกแบบเพื่อลดความชื้นและป้องกันการเกิดเชื้อรา

1.1.4 สภาพการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านความสะอาด สรุปได้ดังนี้ ในเรื่องการดำเนินการให้ห้องน้ำสำนักงานมีการกำหนดขั้นตอนของการทำความสะอาด มีการกำหนดขั้นตอนการทำความสะอาดโดยเริ่มจากด้านบน ฝ้า / เพดาน เครื่องสุขภัณฑ์ แล้วจึงทำความสะอาดพื้น การดำเนินการในเรื่อง ให้ห้องนี้ สำนักงานมีเครื่องมือ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการทำความสะอาดอย่างปลอดภัยและเพียงพอ และใช้ อุปกรณ์ด้วยความประณีต และมีอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำความสะอาดอย่างจำกัดเนื่องจากขาดงบประมาณ มีการดำเนินการให้มีการจัดระเบียบการใช้อุปกรณ์ทำความสะอาดสำหรับห้องน้ำแลพื้นที่ภายนอกอย่างชัดเจนเป็นระบบ พนักงานทำความสะอาดทำความสะอาดโดยรวมไม่มีการเน้นที่จุดใดเป็นพิเศษ และมีการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคในการทำความสะอาด

1.1.5 สภาพการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านบรรยากาศ / ภูมิทัศน์ สรุปได้ดังนี้ มีการดำเนินการให้ห้องน้ำสำนักงานมีข้อความเชิญชวนให้ช่วยกันประหยัดพลังงาน น้ำ / ไฟ กระจายชำระ มีการดำเนินการให้ใช้ทั้งกระจายชำระและผ้าเช็ดมือ และการนำกลิ่นหอมจากสมุนไพรมาใช้ในการดับกลิ่น เช่น มะกรูด ใบเตย และไม่มีการประดับตกแต่งภายในห้องน้ำ

1.1.6 สภาพการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการบำบัดน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล สรุปได้ดังนี้ มีการดำเนินการให้ห้องน้ำสำนักงานมีการออกแบบวางท่อระบายน้ำเสียที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดการอุดตัน ส่วนกรณีที่ห้องน้ำสำนักงานท

ก่อสร้างนานแล้ว เป็นอาคารเก่าจะพบปัญหาท่อน้ำอุดตันบ้าง และมีการออกแบบระบบบำบัดสี ปฏิบัติจากห้องน้ำอย่างถูกต้องลักษณะ

1.1.7 สภาพการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการบริหารจัดการ สรุปได้ดังนี้ มีการดำเนินการในการจัดทำป้ายบอกทางไปห้องน้ำ มีป้ายหรือสัญลักษณ์เพื่อแยกห้องน้ำชาย/ หญิง / ผู้พิการ และห้องน้ำสำนักงานส่วนมาไม่มีที่แขวนสิ่งของหรือแขวน สำหรับในเรื่องให้ห้องน้ำสำนักงานมีอุปกรณ์สำหรับอำนวยความสะดวกให้กับคนชราหรือผู้พิการนั้นมีเพียงบางสำนักงานเท่านั้น

1.2 ปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร สรุปได้ดังนี้

1.2.1 ปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านลักษณะอาคาร สรุปได้ดังนี้ ไม่มีปัญหาในเรื่องลักษณะอาคารที่มั่นคง แข็งแรง เนื่องจากการก่อสร้างอาคารได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารตามแบบมาตรฐานอยู่แล้ว แต่จะพบปัญหาเรื่องการมีส่วนร่วม เพราะผู้ใช้บริการห้องน้ำขาดความรับผิดชอบต่อส่วนรวมไม่มีการใช้ความระมัดระวังทำให้เกิดความชำรุด เสียหายแก่อุปกรณ์ต่าง ๆ และมีปัญหาเรื่องขาดเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยตรง ทำให้ไม่มีผู้รับผิดชอบดูแลในเรื่องของห้องน้ำโดยเฉพาะและปัญหาที่สำคัญคืองบประมาณในการซ่อมแซม ปรับปรุง เพราะงบประมาณส่วนใหญ่จะใช้ในการด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานมากกว่า

1.2.2 ปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านแสงสว่าง สรุปได้ดังนี้ มีสำนักงานบางแห่งที่มีปัญหาเรื่องแสงสว่างเนื่องจากห้องน้ำอยู่ในสำนักงานที่ผนังติดกับห้องอื่น ๆ ทำให้ไม่สามารถออกแบบให้มีระบบการส่องสว่างของแสงจากภายนอกได้

1.2.3 ปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการระบายอากาศ สรุปได้ดังนี้ เนื่องจากห้องน้ำสำนักงานอยู่ภายในอาคารที่ผนังติดกับห้องอื่น ๆ ทำให้ไม่สามารถออกแบบให้มีช่องระบายอากาศได้ มีปัญหาเนื่องจากไม่มีงบประมาณในการปรับปรุง

1.2.4 ปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านความสะอาด สรุปได้ดังนี้ มีปัญหาเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในเรื่องการทำความสะอาดมีไม่เพียงพอ ทำให้การทำความสะอาดห้องน้ำไม่มีการกำหนดขั้นตอนการทำงานอย่างเป็นระบบ และมีปัญหาในเรื่องงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการทำความสะอาดมีจำกัด ทำให้ต้องใช้อุปกรณ์ร่วมกันทั้งหมด

1.2.5 ปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านบรรยากาศ / ภูมิทัศน์ สรุปได้ดังนี้ มีปัญหาในเรื่องเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบความเข้าใจในการใช้ข้อความเชิญชวนประหยัดพลังงาน มีปัญหาเรื่องไม่มีงบประมาณในการทำป้ายประชาสัมพันธ์ และปัญหาเรื่องวัตถุดิบตามธรรมชาติขาดแคลน เช่น บางแห่งไม่มีใบเตย หรือมะกรูดทำให้ไม่ได้นำสมุนไพรมาใช้ในการดับกลิ่น สำหรับการดำเนินการในเรื่องให้ห้องนี้สำนักงานมีการประดับตกแต่งให้เกิดความสวยงาม มีปัญหาในเรื่องการไม่ให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าว และมีปัญหาเรื่องงบประมาณในการจัดตกแต่งห้องน้ำ รวมถึงปัญหาในเรื่องเจ้าหน้าที่ขาดทักษะในการประดับตกแต่ง

1.2.6 ปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการบำบัดน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล สรุปได้ดังนี้ ในการก่อสร้างอาคารหรือการวางระบบต่าง ๆ จะต้องให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด แต่จะพบปัญหาจากผู้ให้บริการทิ้งเศษกระดาษทิชชูหรือวัสดุอื่น ๆ ลงพื้นทำให้ท่อระบายน้ำเกิดการอุดตัน และปัญหาเนื่องจากฝาครอบท่อระบายน้ำชำรุดเสียหาย ทำให้เกิดการอุดตันของท่อระบายน้ำ และปัญหาในเรื่อง การชำรุดทรุดโทรมของท่อต่าง ๆ เกิดการรั่วซึมและกลิ่นเหม็น มีปัญหาเรื่องเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในการตรวจสอบสภาพของถังเกรอะ ปัญหาเรื่องไม่มีงบประมาณที่ใช้ในการตรวจสอบและซ่อมแซมถังเกรอะแต่ก็มีบางสำนักงานที่ไม่มีปัญหาในการตรวจสอบ

1.2.7 ปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการบริหารจัดการ สรุปได้ดังนี้ มีปัญหาเรื่องไม่มีงบประมาณในการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ ปัญหาเรื่องป้ายที่ใช้ไม่ได้มาตรฐานทำให้เกิดการชำรุดและเสียหาย มีปัญหาเนื่องจากไม่มีงบประมาณในการดูแลหรือจัดการเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องน้ำ และอุปกรณ์สำหรับอำนวยความสะดวกให้กับคนชราหรือผู้พิการ

ขั้นตอนที่ 2 ผลการศึกษาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ที่ประสบความสำเร็จ

2.1 การดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร ที่ประสบความสำเร็จ สรุปได้ดังนี้

2.1.1 วิธีการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานให้ประสบความสำเร็จ ในด้านลักษณะอาคาร สรุปได้ดังนี้ มีการดำเนินการก่อสร้างอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กเพื่อให้มีลักษณะอาคารที่มั่นคง แข็งแรง ตรวจสอบสภาพการทำงานของผนัง เพดาน และประตูเป็นประจำ เพื่อให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้และมีความสะอาด และให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการ

ตรวจสอบสภาพการทำงานของผนัง เพดาน และประตู เป็นประจำทุก และมีการดำเนินการให้มี
ห้องน้ำสำหรับผู้พิการ

2.1.2 วิธีการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานให้ประสบความสำเร็จ ใน
ด้านแสงสว่าง สรุปได้ดังนี้ ดำเนินการให้มีแสงสว่างในห้องน้ำตามมาตรฐานขั้นพื้นฐาน แล
ปรับปรุงให้มีช่องกระจกหรือบานเกร็ด เพื่อเพิ่มแสงสว่างในห้องน้ำและช่วยประหยัดพลังงาน ติดตั้ง
ระบบไฟฟ้าอัตโนมัติเพื่อช่วยในการตัดไฟเวลาที่ไม่มีผู้ใช้บริการภายในห้องน้ำ

2.1.3 วิธีการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานให้ประสบความสำเร็จใน
ด้านการระบายอากาศ สรุปได้ดังนี้ ดำเนินการติดตั้งพัดลมดูดอากาศภายในห้องน้ำ เพื่อช่วยใน
การถ่ายเทอากาศ และให้พนักงานทำความสะอาดห้องน้ำตรวจสอบทำความสะอาดห้องน้ำทุกชั่วโมง
เพื่อป้องกันความชื้นภายในห้องน้ำ

2.1.4 วิธีการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานให้ประสบความสำเร็จใน
ด้านความสะอาด สรุปได้ดังนี้ โดยการดำเนินการจัดให้มีตารางกำหนดขั้นตอนในการทำความสะอาด
สะอาดอย่างเป็นขั้นตอน ดำเนินการจัดเตรียมอุปกรณ์ / เครื่องมือ ที่ใช้ในการทำความสะอาดให้มี
ความเพียงพอต่อการใช้งาน และตรวจสอบสภาพการใช้งานของอุปกรณ์ / เครื่องมือทำความสะอาด
หากเกิดการชำรุดก็ดำเนินการปรับเปลี่ยนให้อุปกรณ์อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ดีดำเนินการ
จ้างเหมา ประมูลงานด้านการทำความสะอาดโดยเฉพาะ เพื่อความสะดวกในการกำกับดูแล และ
เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณในด้านการทำงานทำความสะอาดสำนักงาน ดำเนินการให้มีการแยก
ถังขยะให้ชัดเจน เช่น ถังขยะติดเชื้อ ถังขยะกระดาษเช็ดมือ ดำเนินการให้มีถังขยะที่มีฝาปิดและใช้
เท้าเหยียบภายในห้องน้ำทุกห้อง พร้อมถุงดำรองรับขยะ

2.1.5 วิธีการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานให้ประสบความสำเร็จใน
ด้านบรรยากาศ / ภูมิทัศน์ สรุปได้ดังนี้ มีการดำเนินการให้มีป้ายประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้
ช่วยกันประหยัด มีภาพทิวทัศน์ภายในห้องน้ำเพื่อให้เกิดความสวยงาม มีการนำสมุนไพรพื้นบ้านม
ใช้ภายในห้องน้ำเพื่อช่วยในการกำจัดกลิ่น และจัดให้มีสวนหย่อมภายในและภายนอกห้องน้ำ
ดำเนินการให้มีแจกันดอกไม้ภายในห้องน้ำเพื่อให้เกิดความสวยงาม

2.1.6 วิธีการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานให้ประสบความสำเร็จใน
ด้านการบำบัดน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล สรุปได้ดังนี้ จัดให้มีการดำเนินการก่อสร้างท่อระบายน้ำและว
ระบบบำบัดสิ่งปฏิกูลที่ได้มาตรฐาน ดำเนินการให้มีบ่อบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน
สาธารณะ ดำเนินการให้มีการล้างท่อระบายน้ำเป็นประจำ

2.1.7 วิธีการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานให้ประสบความสำเร็จใน
ด้านการบริหารจัดการ สรุปได้ดังนี้ ดำเนินการให้มีป้ายบอกทิศทางการเข้าห้องน้ำ ดำเนินกา

ให้มีป้ายสัญลักษณ์เพื่อแยกประเภทห้องน้ำชาย / หญิง / ผู้พิการ ที่ได้มาตรฐานอยู่ในระดับที่มองเห็นได้ชัด และดำเนินการให้มีอุปกรณ์สำหรับอำนวยความสะดวก เช่น เครื่องอำนวยความสะดวกให้กับเด็ก คนชราหรือผู้พิการ และมีอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

ขั้นตอนที่ 3 แนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

แนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สรุปได้ดังนี้

1. แนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านลักษณะอาคาร สรุปได้ดังนี้ ควรกำหนดแผนงานในการก่อสร้างอาคารให้ได้ตามที่มาตรฐานกำหนด และตั้งอยู่ในที่ปลอดภัย เพื่อให้ผู้ใช้บริการรู้สึกถึงความปลอดภัย จัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างหรือปรับปรุง ซ่อมแซม ให้ห้องน้ำอยู่ในสภาพที่มั่นคง แข็งแรง และเลือกใช้วัสดุที่มีคุณภาพอย่างดี จัดให้มีเจ้าหน้าที่สำรวจสภาพการใช้งานของห้องน้ำอยู่เป็นประจำ และปรับปรุงให้ห้องน้ำสำนักงานอยู่ในสภาพดี คงทนถาวร สามารถใช้งานได้และมีความสะอาด เช่น ทาสีใหม่ เปลี่ยนอุปกรณ์ที่ชำรุด

2. แนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านแสงสว่าง สรุปได้ดังนี้ ควรปรับให้เพดาน หรือผนังมีลักษณะที่โปร่งแสง เพื่อเพิ่มแสงสว่างภายในห้องน้ำและช่วยในการประหยัดพลังงาน เช่น ใส่บาเกอร์ริต หรือใส่ปลั๊กแก้ว หรือใส่แผ่นกระเบื้องใส ควรใช้หลอดไฟที่ช่วยในการประหยัดพลังงาน ควรติดตั้งระบบไฟฟ้าอัตโนมัติ ป้องกันการเปิดไฟฟ้าทิ้งไว้ภายในห้องน้ำ ควรมีข้อความหรือคำขวัญที่ช่วยกันรณรงค์ให้มีการประหยัดพลังงาน

3. แนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการระบายอากาศ สรุปได้ดังนี้ ควรมีการปรับปรุงให้มีระบบฟอกอากาศเพื่อให้อากาศภายในห้องน้ำมีความบริสุทธิ์ ควรมีระบบการถ่ายเทอากาศที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพป้องกันการเกิดกลิ่นอับชื้น ควรปรับปรุงให้ห้องน้ำมีพัดลมดูดอากาศ เพื่อช่วยให้การระบายอากาศมีประสิทธิภาพ ควรปรับปรุงพื้นห้องน้ำให้ได้มาตรฐานไม่ให้เกิดน้ำท่วมขังภายในห้องน้ำ

4. แนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านความสะอาด สรุปได้ดังนี้ ควรจัดให้มีตารางในการกำหนดขั้นตอนในการทำ ความสะอาด ควรมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับ ด้านการดูแล - รักษาความสะอาดของห้องน้ำโดยเฉพาะให้มีความเพียงพอต่อการใช้งาน ควรจัดให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการดูแล - ทำความสะอาดห้องน้ำสำนักงาน มีการศึกษาดูงานด้านความสะอาด ของห้องน้ำ จา

ห้องน้ำที่ประสบความสำเร็จ ควรจัดเวลาในการทำความสะดวก ให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อความสะดวกของห้องน้ำสำนักงาน

5. แนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านบรรยากาศ/ ภูมิทัศน์ สรุปได้ดังนี้ควรมีการปรับปรุงภายใน - ภายนอก ให้มีความสวยงาม มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ถูใส่ผ้าอนามัย นิยสารสำหรับอ่านเล่น ควรปรับให้มีการนำสมุนไพรมาใช้ในการสร้างบรรยากาศภายในห้องน้ำ เช่น กาใช้กลิ่นบำบัดต่าง ๆ จุดเทียนหอม เป็นต้น ควรจัดให้มีแจกันดอกไม้ - กระเช้าดอกไม้ เพื่อความสวยงามของห้องน้ำ ควรมีข้อความ - คำขวัญ เพื่อรณรงค์ให้มีการประหยัดพลังงาน ช่วยกันรักษาความสะอาดและเกิดจิตสำนึกที่ดีในการใช้ห้องน้ำสาธารณะ และควรมีเสียงเพลงบรรเลง เพื่อสร้างบรรยากาศภายในห้องน้ำ

6. แนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบำบัดน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล สรุปได้ดังนี้ ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยน้ำลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ หรือคลอง ควรมีเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบสภาพการใช้งานของ ท่อระบายน้ำ และส่วนต่าง ๆ เช่น ถังเกราะ ท่อระบายก๊าซ ควรมีการวางแผนงานในการก่อสร้างห้องน้ำให้เป็นไปตามมาตรฐานและเลือกใช้วัสดุที่มีคุณภาพอย่างดี

7. แนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารจัดการ ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า ควรจัดให้มีห้องน้ำสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ เพื่อสร้างความสะดวกให้ผู้ใช้บริการห้องน้ำสำนักงาน ควรจัดให้สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ชั้นวางของ มุมสำหรับเปลี่ยนผ้าอ้อมเด็ก แผ่นรองนั่งสำหรับเด็ก เครื่องจำหน่ายผ้าอนามัย ถูสำหรับใส่ผ้าอนามัยเพื่อป้องกันการทิ้งผ้าอนามัยลงในโถส้วม ควรจัดสรรงบประมาณในการดูแลห้องน้ำสำนักงานอย่างเพียงพอ เพื่อใช้ในการจัดซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ ปรับปรุง - ซ่อมแซม ส่วนที่ชำรุดเสียหาย จัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยตรวจสอบความสะอาดของห้องน้ำเป็นเวลา เพื่อความสะดวกของห้องน้ำ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัย มีประเด็นในการอภิปรายดังนี้

1. สภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

1.1 สภาพการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

1.1.1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านลักษณะอาคาร มีการดำเนินการให้ห้องน้ำสำนักงานมีผนัง เพดาน และประตูให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้และมีความสะอาด เนื่องจากสำนักงานบางแห่งเป็นอาคารที่ก่อสร้างขึ้นใหม่ แต่กรณีที่สำนักงานที่ก่อสร้างมานานแล้ว และเป็นอาคารเก่า ก็จะมีปัญหาชำรุดบ้างเล็กน้อย

1.1.2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านแสงสว่าง ไม่มีการดำเนินการในเรื่องให้ห้องน้ำสำนักงานมีการออกแบบให้มีระบบแสงสว่าง ที่ช่วยในการประหยัดพลังงาน เนื่องจากอาคารสำนักงานผนังของห้องน้ำจะติดอยู่กับห้องทำงานอื่น ๆ ทำให้ไม่สามารถปรับให้แสงสว่างจากภายนอกมาใช้ได้

1.1.3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการระบายอากาศ ไม่มีการดำเนินการให้มีระบบถ่ายเทอากาศ และการออกแบบเพื่อลดความชื้นและป้องกันการเกิดเชื้อรา เนื่องจากผนังของห้องน้ำติดอยู่กับห้องทำงานอื่น จึงไม่สามารถปรับปรุงให้มีช่องระบายอากาศได้

1.1.4 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านความสะอาด ไม่มีการกำหนดขั้นตอนการทำความสะอาด เนื่องจากเจ้าหน้าที่ทำความสะอาดมีไม่เพียงพอ และต้องทำความสะอาดในส่วนอื่น ๆ ด้วย ทำให้ไม่มีการกำหนดขั้นตอนในการทำความสะอาด

1.1.5 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านบรรยากาศ / ภูมิทัศน์ ไม่มีการดำเนินงานให้ห้องน้ำสำนักงานมีข้อความเชิญชวนให้ช่วยกันประหยัดพลังงาน น้ำ ไฟ กระจก ชำระ เนื่องจากไม่มีการจัดสรรงบประมาณในการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ไว้ หรือบางสำนักงานที่มีป้ายประชาสัมพันธ์ประหยัดน้ำ / ไฟ ก็เป็นป้ายชั่วคราวที่เกิดการชำรุดเสียหาย

1.1.6 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบำบัดน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล

ห้องน้ำสำนักงานมีการออกแบบวางท่อระบายน้ำที่เหมาะสมตามมาตรฐาน แต่เนื่องจากอาคารสำนักงานที่ก่อสร้างมานานแล้วจะมีการอุดตันของท่อน้ำทิ้ง และจากการใช้บริการของประชาชนที่ขาดความระมัดระวัง ทิ้งขยะหรือเศษอาหารน้ามัย ทำให้เกิดการอุดตันขึ้น

1.1.7 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารจัดการ ไม่มี การดำเนินการในการจัดทำป้ายบอกทาง ไม่มีที่แขวนสิ่งของหรือสัมภาระ และไม่มีการดำเนินการให้มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ โดยสาเหตุเนื่องจาก สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีการจัดสรรงบประมาณ หรือเตรียมการสำหรับด้านนี้ไว้ ทำให้ภายในห้องน้ำจึงไม่มีอุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

1.2 ปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

1.2.1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านลักษณะอาคาร การมีส่วนร่วม ในการใช้บริการที่ขาดความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และลักษณะที่ไม่หลากหลายรูปแบบตามความต้องการให้เลือกใช้ เนื่องจากในการก่อสร้างอาคารในส่วนของห้องน้ำ จะมีการออกแบบโดยเลือกใช้สุขภัณฑ์เพียงประเภทเดียว ซึ่งไม่ตอบสนองต่อความต้องการในหลายรูปแบบ และประชาชนผู้ใช้บริการขาดความระมัดระวัง ทำให้ประตู หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ เกิดความชำรุดเสียหาย

1.2.2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านแสงสว่าง ห้องน้ำสำนักงานอยู่ในอาคารที่ผนังของห้องน้ำติดกับห้องอื่น ทำให้ไม่สามารถออกแบบให้มีระบบการส่องสว่างของแสงจากภายนอกได้ ทำให้ภายในห้องน้ำต้องเปิดไฟส่องสว่างอยู่ตลอดเวลา

1.2.3 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการระบายอากาศ ห้องน้ำสำนักงานมีผนังห้องน้ำที่ติดกับห้องอื่น จึงไม่สามารถออกแบบให้มีช่องระบายอากาศได้ ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดกลิ่นอับเหม็น หรือเกิดเชื้อราในบริเวณที่เปียกชื้น

1.2.4 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านความสะอาด มีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในเรื่องการทำความสะอาดมีไม่เพียงพอทำให้ไม่มีการกำหนดขั้นตอนในการทำความสะอาด งบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ในการทำความสะอาดมีอย่างจำกัด จึงไม่ได้ทำความสะอาดทุกวัน เป็นแหล่งให้เกิดความสกปรกและมีเชื้อโรค

1.2.5 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านบรรยากาศ / ภูมิทัศน์ ไม่มีงบประมาณในการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ ไม่มีการนำสมุนไพรมานำใช้ในการดับกลิ่น และไม่มีงบประมาณในการประดับตกแต่งห้องน้ำ สาเหตุหลักเนื่องจากงบประมาณส่วนใหญ่ของสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง จะเน้นไปที่สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา ทำให้ไม่ได้จัดสรรงบประมาณในการปรับปรุงห้องน้ำไว้

1.2.6 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบำบัดน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล เกิดการชำรุดทรุดโทรมของท่อต่าง ๆ ทำให้เกิดการรั่วซึมและกลิ่นเหม็น และมีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในการตรวจสอบสภาพของห้องน้ำและถังเกรอะ

1.2.7 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารจัดการ ไม่มีงบประมาณในการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ประหยัดน้ำ / ไฟ ไม่มีงบประมาณในการดูแลหรือจัดการเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องน้ำ และงบประมาณในการจัดให้มีอุปกรณ์สำหรับ ผู้พิการโดยตรง เนื่องจาก สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีการจัดสรรงบประมาณ หรือเตรียมการสำหรับด้านนี้ไว้ ทำให้ภายในห้องน้ำจึงไม่มีอุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

จากผลสรุปดังกล่าวสอดคล้องกับ มาโนช วงษ์สวัสดิ์ (2552, บทคัดย่อ) กล่าวว่า ไม่มีส่วนแห่งใดที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานสิ่งแวดล้อมของกรมอนามัย และพฤติกรรมของการใช้สิ่งแวดล้อมของประชาชนส่วนใหญ่ปฏิบัติตนเอง ไม่ถูกต้องตามหลักสุขลักษณะส่วนบุคคล และหลักการใช้สาธารณะประโยชน์

2. การดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ที่ประสบความสำเร็จ

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานให้ประสบความสำเร็จ ทั้งใน 7 ด้าน คือด้านลักษณะอาคาร ด้านแสงสว่าง ด้านการระบายอากาศ ด้านความสะอาด ด้านบรรยากาศ / ภูมิทัศน์ ด้านการบำบัดน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล และด้านการบริหารจัดการ จะต้องมีการดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กำหนดไว้ และต้องปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายกำหนด เช่น การจัดให้มีห้องน้ำสำหรับผู้พิการ เป็นต้น การก่อสร้าง การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ต้องให้ได้มาตรฐาน และมีคุณภาพดี เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการดูแลทำความสะอาดจะต้องมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และที่สำคัญคือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องให้ความสำคัญต่อ

การดำเนินงานในด้านห้องน้ำสาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นการจัดสรรงบประมาณในคูแลร์กษา หรือ การรณรงค์ให้ผู้ใช้บริการมีจิตสำนึกที่ดีต่อสาธารณะในการใช้ประโยชน์ร่วมกัน เป็นต้น ซึ่งแตกต่างจากการดำเนินงานด้านการจัดบริการห้องน้ำสำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น คือ ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีงบประมาณและบุคลากรจำกัดก็จะมีผู้รับผิดชอบด้านห้องน้ำสำนักงาน และปล่อยให้เป็นที่ของพนักงานทำความสะอาดเพียงผู้เดียว หรือ กรณีที่อาคารสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใดที่ก่อสร้างมานานแล้วก็ปล่อยให้เกิดความชำรุดทรุดโทรมของอุปกรณ์ โดยไม่ได้สนใจที่จะปรับปรุงดูแลให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับกับ วัชรินทร์ อธิพรชัย (2550, บทคัดย่อ) กล่าวว่าไว้ว่าสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีแก่ประชาชน โดยเป็นการบริการสาธารณะประเภทหนึ่งที่จะต้องมีการควบคุมให้ถูกสุขลักษณะ สุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม เพื่อคุ้มครองคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน การจัดให้มีและการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นภารกิจสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจะต้องทำ

3. แนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

3.1 แนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านลักษณะอาคาร กำหนดแผนงานในการก่อสร้างอาคารให้ได้ตามที่มาตรฐานกำหนด และตั้งอยู่ในที่ปลอดภัย เพื่อให้ผู้ใช้บริการรู้สึกถึงความปลอดภัย จัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างหรือปรับปรุง ซ่อมแซม ให้ห้องน้ำอยู่ในสภาพที่มั่นคง แข็งแรง และเลือกวัสดุที่มีคุณภาพอย่างดี คงทนถาวร สามารถใช้งานได้ ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาการดำเนินงานในด้านลักษณะอาคารที่ว่า งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่อย่างจำกัดทำให้ไม่สามารถดำเนินการให้ห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานอยู่ในสภาพมั่นคง แข็งแรง อุปกรณ์ต่าง ๆ มีความชำรุดเสียหาย

3.2 แนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านแสงสว่าง ปรับให้เพดาน หรือผนังมีลักษณะที่โปร่งแสง เพื่อเพิ่มแสงสว่างภายในห้องน้ำและช่วยในการประหยัดพลังงาน เช่น ใส่บานเกร็ด หรือใสบล็อกแก้ว หรือใส่แผ่นกระเบื้องใส ควรใช้หลอดไฟที่ช่วยในการประหยัดพลังงาน ควรติดตั้งระบบไฟฟ้าอัตโนมัติ ป้องกันการเปิดไฟฟ้าทิ้งไว้ภายในห้องน้ำ ควรมีข้อความหรือคำขวัญที่ช่วยกันรณรงค์ให้มีการประหยัดพลังงาน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติในการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กล่าวว่าไว้ว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ห้องน้ำสาธารณะมีความน่าใช้ โดยแสงสว่างขั้นพื้นฐานต้องไม่น้อยกว่า 100 ลักซ์ และการออกแบบระบบ

แสงสว่างที่ดี จะช่วยในการประหยัดพลังงานได้มาก อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างทัศนียภาพที่ดีแก่ห้องน้ำ

3.3 แนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการระบายอากาศ ควรมีการปรับปรุงให้มีระบบฟอกอากาศเพื่อให้อากาศภายในห้องน้ำมีความบริสุทธิ์ ควรมีระบบการถ่ายเทอากาศที่ได้มาตรฐาน มคุณภาพป้องกันการเกิดกลิ่นอับชื้น ควรปรับปรุงให้ห้องน้ำมีพัดลมดูดอากาศ เพื่อช่วยให้การระบายอากาศมีประสิทธิภาพ ควรปรับปรุงพื้นห้องน้ำให้ได้มาตรฐาน ไม่ให้เกิด น้ำท่วมขังภายในห้องน้ำ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติในการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กล่าวไว้ว่า การออกแบบระบบระบายอากาศที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยลดความชื้นและเชื้อโรคในในห้องน้ำได้เป็นอย่างดี โดยต้องมีช่องระบายอากาศไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของพื้นที่ห้องน้ำ หรือมีพัดลมระบายอากาศ

3.4 แนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านความสะอาด ควรจัดให้มีตารางในการกำหนดขั้นตอนในการทำความสะอาด ควรมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับ ด้านการดูแล - รักษาความสะอาดของห้องน้ำโดยเฉพาะให้มีความเพียงพอต่อการใช้งาน ควรจัดให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการดูแล - ทำความสะอาดห้องน้ำสำนักงาน มีการศึกษาดูงานด้านความสะอาด ของห้องน้ำห้องน้ำที่ประสบความสำเร็จ ควรจัดเวลาในการทำความสะอาด ให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อความสะอาดของห้องน้ำสำนักงาน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติในการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กล่าวไว้ว่า ห้องน้ำสาธารณะในบริเวณที่เปียกน้ำอยู่เสมอ จะเปแหล่งให้เกิดความสกปรกและมีเชื้อโรค เพื่อให้ง่ายต่อการทำความสะอาด อาจกำหนดลำดับการทำความสะอาดเป็นขั้นตอนก่อน หลัง ให้เป็นระบบ เพื่อไม่ให้บริเวณที่ทำความสะอาดแล้วต้องเปียกหรือสกปรกซ้ำอีกก่อนที่การทำความสะอาดจะเสร็จสิ้น จะได้ไม่ต้องทำความสะอาดซ้ำอีก

3.5 แนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านบรรยากาศ / ภูมิทัศน์ ควรมีการปรับปรุงภายใน - ภายนอก ให้มีความสวยงาม มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ถูใส่ผ้าอนามัย นิตยสารสำหรับอ่านเล่น ควรปรับให้มีการนำสมุนไพรมาใช้ในการสร้างบรรยากาศภายในห้องน้ำ เช่น กาใช้กลิ่นบَابัดต่าง ๆ จุดเทียนหอม เป็นต้น ควรจัดให้มีแจกันดอกไม้ - กระเช้าดอกไม้ เพื่อความสวยงามของห้องน้ำ ควรมีข้อความ - คำขวัญ เพื่อรณรงค์ให้มีการประหยัดพลังงาน ช่วยกันรักษาความสะอาดและเกิดจิตสำนึกที่ดีในการใช้ห้องน้ำสาธารณะ และควรมีเสียงเพลงบรรเลง เพื่อสร้างบรรยากาศภายในห้องน้ำ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติในการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ

ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กล่าวไว้ว่า ห้องน้ำสาธารณะที่มีมาตรฐานจำเป็นต้องม
บรรยากาศและสภาพภูมิทัศน์ ที่เอื้ออำนวยต่อการใช้บริการ และเชิญชวนผู้ที่ผ่านไปมาให้เกิดความ
ต้องการในการใช้บริการ

3.6 แนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบำบัดน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล ควรมีการจัดสร
งงบประมาณเพื่อใช้ในการปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยน้ำลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ หรือ
คลอง ควรมีเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบสภาพการใช้งานของท่อระบายน้ำ และส่วนต่าง ๆ
เช่น ถังเกรอะ ท่อระบายก๊าซ ควรมีการวางแผนงานในการก่อสร้างห้องน้ำให้เป็นไปตามมาตรฐาน
และเลือกใช้วัสดุที่มีคุณภาพอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติในการจัดบริการห้องน้
สาธารณะ ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กล่าวไว้ว่า ขนาดท่อระบายน้ำที่เหมาะสมนับว่าเป็น
สิ่งสำคัญหากการเลือกขนาดท่อที่เล็กเกินไป จะทำให้การระบายน้ำไม่สะดวก เกิดการอุดตัน

3.7 แนวทางพัฒนาการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารจัดการ ควรจัดให้มีห้องน้ำสำหรับผู้พิการ
ผู้สูงอายุ เพื่อสร้างความสะดวกให้ผู้ให้บริการห้องน้ำสำนักงาน ควรจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก
ต่าง ๆ เช่น ชั้นวางของ มุมสำหรับเปลี่ยนผ้าอ้อมเด็ก แผ่นรองนั่งสำหรับเด็ก เครื่องจำหน่าย
ผ้าอนามัย ถุงสำหรับใส่ผ้าอนามัยเพื่อป้องกันการทิ้งผ้าอนามัยลงในโถส้วม ควรจัดสรร
งบประมาณในการดูแลห้องน้ำสำนักงานอย่างเพียงพอ เพื่อใช้ในการจัดซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ ปรับปรุ
- ซ่อมแซม ส่วนที่ชำรุดเสียหาย จัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยตรวจสอบความสะอาดของห้องน้ำเป็นเวลา
เพื่อความสะดวกของห้องน้ำ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติในการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ
ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กล่าวไว้ว่า ห้องน้ำเป็นสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานที่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ควรพิจารณาจัดสร้างและบริหารจัดการให้อยู่ในสภาพที่น่าใช้ มีสุขภัณฑ์ที่ได้
มาตรฐาน สะอาดถูกสุขลักษณะและมีป้ายบอกทางแสดงที่ตั้งของห้องน้ำที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

สำหรับผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงาน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ควรดำเนินการต่อไป

ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบในการดูแลห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์
ปกครองส่วนท้องถิ่น ควรร่วมมือกันในการตรวจสอบ - ดูแลรักษาสภาพของตัวอาคารของห้องนี้
ให้มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย ในด้านลักษณะอาคาร

ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบในการดูแลห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์
ปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ให้บริการ ควรนำแนวทางในด้านแสงสว่าง ไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิด
การประหยัดพลังงานภายในสำนักงานขึ้น

ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบในการดูแลห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์
ปกครองส่วนท้องถิ่น ควรนำแนวทางในการระบายอากาศ ไปปรับใช้เพื่อให้ห้องน้ำ
สำนักงานมีการหมุนเวียน ถ่ายเทอากาศที่ดี

ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบในการดูแลห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์
ปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ให้บริการ ควรนำแนวทางในด้านความสะอาด ไปปรับใช้เพื่อให้ห้องนี้
ในสำนักงานมีความสะอาด ปราศจากเชื้อโรค

ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบในการดูแลห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์
ปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ให้บริการ ควรนำแนวทางในด้านบรรยากาศ / ภูมิทัศน์ไปปรับใช้
เพื่อให้ห้องน้ำในสำนักงานมีสภาพแวดล้อมที่ดีและถูกสุขลักษณะ

ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบในการดูแลห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์
ปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ให้บริการควรนำแนวทางในการบำบัดน้ำเสีย และสิ่งปฏิกูล
ไปปรับใช้ เพื่อให้ห้องน้ำในสำนักงานมีระบบบำบัดน้ำเสียที่ได้มาตรฐานเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบในการดูแลห้องน้ำสาธารณะ ในสำนักงานองค์
ปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ให้บริการควรนำแนวทางในการบริหารจัดการไปปรับใช้เพื่อให้
ห้องน้ำสำนักงานมีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างครบถ้วน และมีจิตสำนึกที่ดีต่อการใช้บริการ
สาธารณะ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนา การดำเนินงานการจัดบริการห้องน้ำ
สาธารณะในสำนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

2.2 ควรทำการวิจัยการติดตามผลการนำแนวทางการพัฒนา การดำเนินงานการจัดบริการ
ห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

2.3 ควรทำการวิจัยแบบเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในการพัฒนาการดำเนินงาน
การจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในสำนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร